

ACORD ÎNTRE GUVERNUL ROMÂNIEI ȘI GUVERNUL REPUBLICII SLOVACE PRIVIND MORMINTELE DE RĂZBOI

Guvernul României

și

Guvernul Republicii Slovace

denumite în continuare „Părți Contractante”,

Considerând că militarii, inclusiv cei care au fost luați prizonieri, și alte persoane care au murit în timpul primului sau celui de-al doilea război mondial și care au fost înhumați pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante au dreptul la un loc de odihnă veșnică demn, în conformitate cu Convențiile de la Geneva din 12 august 1949 cu privire la protecția victimelor de război, Protocoalele adiționale din 8 iunie 1977 și alte norme de drept internațional umanitar,

Au convenit asupra următoarelor:

Articolul 1.

Definiții

În scopurile prezentului Acord, termenii enumerați mai jos au următorul înțeles:

- a) „militari români căzuți în luptă” – cetățeni români care au făcut parte din forțele armate române care au fost uciși, au murit și au fost înhumați pe teritoriul Republicii Slovace în timpul acțiunilor de război, în prizonierat sau ca urmare a acestora;
- b) „victime civile române de război” – cetățeni români care au fost uciși, au murit și au fost înhumați pe teritoriul Republicii Slovace ca urmare a războaielor, inclusiv deportați;
- c) „morminte de război române” – locuri de înhumare ale militarilor români căzuți în luptă și ale victimelor civile române de război, morminte individuale, morminte comune, părți din cimitire sau cimitire, aflate pe teritoriul Republicii Slovace;

- d) „opere comemorative de război române“ – monumente de artă, plăci comemorative, troițe, cruci sau orice alte edificii ori lucrări realizate în memoria militarilor români sau victimelor civile române de război aflate pe teritoriul Republicii Slovace;
- e) „militari slovaci căzuți în luptă“ – membri ai forțelor armate ale Austro-Ungariei și Republicii Cehoslovace cu domiciliul stabil pe teritoriul actual al Republicii Slovace care au murit și au fost înhumați pe teritoriul României în timpul acțiunilor de război, în prizonierat sau ca urmare a acestora;
- f) „victime civile slovace de război“ – cetățeni aparținând Austro-Ungariei și Republicii Cehoslovace cu domiciliul stabil pe teritoriul actual al Republicii Slovace care au murit și au fost înhumați pe teritoriul României ca urmare a războaielor, inclusiv deportați;
- g) „morminte de război slovace“ – locuri de înhumare ale militarilor slovaci căzuți în luptă și victimelor civile slovace de război, morminte individuale, morminte comune, părți din cimitire sau cimitire aflate pe teritoriul României;
- h) „opere comemorative de război slovace“ – monumente de artă, plăci comemorative, troițe, cruci sau orice alte edificii ori lucrări realizate în memoria militarilor slovaci sau victimelor civile slovace de război aflate pe teritoriul României;
- i) „amenajarea mormintelor și operelor comemorative de război“ – delimitarea locurilor de înhumare, inclusiv a celor dispărute și nou-descoperite, precum și instalarea sau restabilirea operelor comemorative de război;
- j) „îngrijirea mormintelor și operelor comemorative de război“ – asigurarea protejării, întreținerii și menținerii acestora într-o stare demnă.

Articolul 2.

Forme de colaborare

(1) Părțile Contractante întreprind măsuri pentru asigurarea identificării, evidenței, amenajării și îngrijirii mormintelor și operelor comemorative de război slovace aflate pe teritoriul României și a mormintelor și operelor comemorative de război române aflate pe teritoriul Republicii Slovace, precum și pentru soluționarea unei posibile strămutări a rămășițelor pământești pe teritoriul statului Părții Contractante interesate.

(2) Părțile Contractante se informează reciproc, în special cu privire la:

- a) Liste ale mormintelor de război române și slovace, cu indicarea amplasamentului și stării lor, precum și date privind mormintele nou-descoperite.

- b) Liste de nume și alte date ale militarilor români și slovaci căzuți în luptă și victimelor civile române și slovace de război înhumate pe teritoriul propriilor state.
- c) Daunele importante cauzate mormintelor și operelor comemorative de război și măsurile luate pentru înlăturarea lor.

(3) Inscricțiunile pe operele comemorative de război vor fi realizate în limbile română și slovacă.

(4) Fiecare Parte Contractantă va asigura cetățenilor celuilalt stat posibilitatea vizitării mormintelor și operelor comemorative de război care se află pe teritoriul statului său, în scopul comemorării celor căzuți.

Articolul 3.

Amplasarea mormintelor și operelor comemorative de război

(1) Părțile Contractante vor asigura punerea la dispoziție, în mod reciproc, pentru folosire gratuită, a unor parcele de teren pe care se află sau vor fi amenajate morminte și opere comemorative de război.

(2) În cazul în care parcela de teren, pusă la dispoziție în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol, va fi necesară uneia dintre Părțile Contractante pentru alte scopuri, din motive de utilitate publică, Partea Contractantă respectivă va pune la dispoziția celeilalte Părți Contractante o nouă parcelă de teren pentru folosire în condițiile prevăzute la paragraful 1 al prezentului articol și își va asuma cheltuielile de strămutare și amenajare a noilor morminte și opere comemorative de război.

(3) Alegerea noii parcele de pământ și strămutarea mormintelor și operelor comemorative de război se vor efectua numai cu acordul celeilalte Părți Contractante.

(4) Amenajarea noilor morminte de război slovace din România și a noilor morminte de război române din Republica Slovacă se va face pe locul în care se află rămășițele pământești sau, dacă acest lucru nu este posibil, în alte locuri adecvate, stabilite prin acordul Părților Contractante. Acest principiu se aplică în mod similar și operelor comemorative de război.

(5) Fiecare Parte Contractantă va marca locul unde se descoperă noi morminte de război ale celeilalte Părți.

Articolul 4.

Exhumarea și reînhumarea rămășițelor pământești

(1) Exhumarea rămășițelor pământești ale celor căzuți în scopul predării lor Părții Contractante interesate se va face exclusiv la cererea acesteia, cu acordul celeilalte Părți Contractante. Cererea și răspunsul se transmit în scris, pe cale diplomatică.

(2) După aprobarea unei cereri de exhumare, reînhumare sau predare a rămășițelor pământești ale celor căzuți, în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol, Părțile Contractante vor conveni asupra procedurii referitoare la organizarea exhumării, reînhumării sau predării rămășițelor pământești către Partea Contractantă interesată.

(3) Exhumarea rămășițelor pământești în conformitate cu paragraful 1 al prezentului articol se va face de către organele competente ale statelor Părților Contractante. Cheltuielile legate de strămutarea rămășițelor pământești le suportă Partea Contractantă interesată.

(4) Exhumarea și reînhumarea rămășițelor pământești se realizează, de regulă, cu participarea reprezentanților organelor competente ale statelor Părților Contractante.

Articolul 5.

Cheltuieli

(1) Fiecare Parte Contractantă suportă cheltuielile legate de amenajarea și îngrijirea mormintelor și operelor comemorative de război aflate pe teritoriul statului său.

(2) Fiecare Parte Contractantă poate, pe cont propriu, să efectueze lucrări de amenajare și îngrijire a propriilor morminte și opere comemorative de război aflate pe teritoriul celeilalte Părți Contractante. Aceste lucrări se efectuează doar cu acordul celeilalte Părți Contractante.

(3) Organele competente ale statelor Părților Contractante pot conveni în scris, în anumite cazuri, asupra unei alte modalități de acoperire a cheltuielilor privind lucrările de amenajare a mormintelor și operelor comemorative de război.

Articolul 6.

Aspecte vamale

Bunurile de orice fel exportate în scopul efectuării lucrărilor care rezultă din acest Acord pe teritoriul statului celeilalte Părți Contractante vor fi scutite de la plata taxelor vamale de către organele vamale ale acestei Părți Contractante, pe baza legislației interne în vigoare.

Articolul 7.

Aplicarea Acordului

(1) Organele împuternicite, responsabile cu aspectele tehnice ale aplicării prezentului Acord sunt: în Republica Slovacă, Ministerul de Interne al Republicii Slovace, și în România, Oficiul Național pentru Cultul Eroilor. Părțile Contractante se vor informa reciproc, pe cale diplomatică, asupra eventualei schimbări a organelor respective.

(2) Părțile Contractante constituie o comisie mixtă interguvernamentală în scopul coordonării activităților legate de aplicarea acestui Acord și soluționarea problemelor care vor necesita o abordare comună. Înființarea și componența comisiei vor fi comunicate în scris, pe cale diplomatică.

(3) Părțile Contractante respectă, în aplicarea prezentului Acord, legislația statului pe teritoriul căruia se află mormintele și operele comemorative de război și vor ține cont de tradițiile naționale, religioase și altele.

Articolul 8.

Soluționarea litigiilor

Părțile Contractante soluționează orice fel de litigii apărute în aplicarea acestui Acord prin negocieri sau pe cale diplomatică.

Articolul 9.

Dispoziții finale

(1) Prezentul Acord intră în vigoare la data primirii, pe cale diplomatică, a ultimei notificări prin care Părțile Contractante își comunică reciproc îndeplinirea procedurilor legale interne necesare pentru intrarea în vigoare a acestuia.

(2) Prezentul Acord poate fi amendat, în scris, prin acordul reciproc al Părților Contractante. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu procedurile paragrafului 1 al prezentului articol.

(3) Prezentul Acord se încheie pentru o perioadă nedeterminată. Fiecare Parte Contractantă poate denunța prezentul Acord, printr-o notificare scrisă adresată celeilalte Părți Contractante pe cale diplomatică. Prezentul Acord își încetează valabilitatea după o perioadă de 5 luni de la data primirii respectivei note.

Semnat la BRATISLAVA, la 30.11.2006, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și slovacă, ambele texte fiind egal autentice.

Pentru Guvernul României

Pentru Guvernul Republicii Slovace

Conform cu
originalul

DOHODA MEDZI VLÁDOU RUMUNSKA A VLÁDOU SLOVENSKEJ REPUBLIKY O VOJNOVÝCH HROBOCH

Vláda Rumunska

a

vláda Slovenskej republiky

(ďalej len „zmluvné strany“),

zohľadňujúc skutočnosť, že vojaci vrátane tých, ktorí padli do zajatia, a iné osoby, ktoré prišli o život v prvej alebo druhej svetovej vojne a boli pochovaní na území štátu druhej zmluvnej strany, majú právo na dôstojné miesto večného odpočinku podľa Ženevských dohovorov z 12. augusta 1949 o ochrane obetí ozbrojených konfliktov, dodatkových protokolov k nim z 8. júna 1977 a ďalších noriem medzinárodného humanitárneho práva

dohodli sa t a k t o:

Článok 1

Vymedzenie pojmov

Na účely tejto dohody uvedené pojmy znamenajú:

- a) „rumunskí padlí vojaci“ rumunskí občania, ktorí boli príslušníkmi rumunských ozbrojených síl a ktorí padli počas vojenských operácií, alebo zomreli počas zajatia alebo v dôsledku týchto skutočností a boli pochovaní na území terajšej Slovenskej republiky,
- b) „rumunské civilné obeť vojny“ rumunskí občania, ktorí boli zabití, alebo zomreli v dôsledku vojen a boli pochovaní na území Slovenskej republiky vrátane tých, ktorí boli deportovaní,
- c) „rumunské vojnové hroby“ miesta večného odpočinku rumunských padlých vojakov a rumunských civilných obetí vojny, ktorými sú individuálne hroby, spoločné hroby, časti cintorínov alebo cintoríny, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky,
- d) „rumunské vojnové pamätníky“ pamätníky, pamätne tabule, božie muky, kríže alebo iné stavby či diela postavené na pamiatku rumunských padlých vojakov alebo rumunských civilných obetí vojny, ktoré sa nachádzajú na území Slovenskej republiky,

- e) „slovenskí padlí vojaci“ príslušníci ozbrojených síl Rakúsko-Uhorska a Československej republiky s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky, ktorí padli počas vojenských operácií, alebo zomreli počas zajatia, alebo v dôsledku týchto skutočností a boli pochovaní na území terajšieho Rumunska,
- f) „slovenské civilné obete vojny“ štátni príslušníci Rakúsko-Uhorska a Československej republiky s trvalým pobytom na území terajšej Slovenskej republiky, ktorí boli zabití, alebo zomreli v dôsledku vojen a boli pochovaní na území terajšieho Rumunska vrátane tých, ktorí boli deportovaní,
- g) „slovenské vojnové hroby“ miesta večného odpočinku slovenských padlých vojakov a civilných obetí vojny, ktorými sú individuálne hroby, spoločné hroby, časti cintorínov alebo cintoríny, ktoré sa nachádzajú na území Rumunska,
- h) „slovenské vojnové pamätníky“ pamätníky, pamätne tabule, božie muky, kríže alebo iné stavby či diela postavené na pamiatku slovenských padlých vojakov, alebo slovenských civilných obetí vojny, ktoré sa nachádzajú na území Rumunska,
- i) „úprava vojnových hrobov a vojnových pamätníkov“ vyznačenie miesta vojnových hrobov vrátane zaniknutých alebo novoobjavených a osadenie vojnových pamätníkov,
- j) „starostlivosť o vojnové hroby a vojnové pamätníky“ zabezpečenie zachovávanía vojnových hrobov a vojnových pamätníkov a ich udržiavanie v dôstojnom stave.

Článok 2

Formy spolupráce

(1) Zmluvné strany zabezpečujú a vykonávajú opatrenia na identifikáciu, evidenciu a úpravu slovenských vojnových hrobov a vojnových pamätníkov nachádzajúcich sa na území Rumunska a rumunských vojnových hrobov a vojnových pamätníkov nachádzajúcich sa na území Slovenskej republiky, ako aj starostlivosť o ne a riešia prevoz telesných pozostatkov na územie štátu druhej zmluvnej strany, ktorá o to požiada.

(2) Zmluvné strany sa vzájomne informujú najmä o

- a) zoznamoch slovenských vojnových hrobov a rumunských vojnových hrobov, s označením ich miesta a stavu, v akom sa nachádzajú a o novoobjavených vojnových hroboch,
- b) menných zoznamoch a ďalších údajoch o slovenských a rumunských padlých vojakoch a slovenských a rumunských civilných obetiach vojny pochovaných na území ich štátov,

c) závažných škodách na vojnových hroboch a vojnových pamätníkoch a o opatreniach na ich odstránenie.

(3) Nápisy na vojnových pamätníkoch sa uvádzajú v slovenskom jazyku a v rumunskom jazyku.

(4) Každá zmluvná strana umožňuje štátnym príslušníkom štátu druhej zmluvnej strany návštevu vojnových hrobov a vojnových pamätníkov za účelom vzdania úcty padlým.

Článok 3

Umiestnenie vojnových hrobov a vojnových pamätníkov

(1) Zmluvné strany si na princípe vzájomnosti zaručujú bezodplatné užívanie pozemkov, na ktorých sa nachádzajú vojnové hroby alebo vojnové pamätníky.

(2) Ak zmluvná strana potrebuje pozemok podľa odseku 1 na iný účel z dôvodu verejného záujmu, poskytne druhej zmluvnej strane iný vhodný pozemok a uhradí všetky náklady spojené s premiestnením a zriadením nových vojnových hrobov alebo vojnových pamätníkov.

(3) Výber nového pozemku a premiestnenie vojnových hrobov a vojnových pamätníkov sa vykoná len so súhlasom druhej zmluvnej strany.

(4) Nové vojnové hroby sa zriaďujú na mieste, kde sa nachádzajú telesné pozostatky padlých vojakov, alebo, ak to nie je možné, na inom vhodnom mieste. To sa primerane vzťahuje aj na vojnové pamätníky.

(5) Každá zmluvná strana označí miesto, na ktorom sa nájdu nové vojnové hroby.

Článok 4

Exhumácia a opätovné pochovanie telesných pozostatkov

(1) Exhumácia telesných pozostatkov za účelom ich opätovného pochovania v štáte druhej zmluvnej strany sa uskutočňuje výlučne na žiadosť, so súhlasom druhej zmluvnej strany. Žiadosť a príslušná odpoveď sa zasielajú diplomatickou cestou.

(2) Ak sa vyhovel žiadosti o exhumáciu za účelom opätovného pochovania podľa odseku 1, zmluvné strany sa dohodnú na postupe pri exhumácii, opätovnom pochovaní alebo odovzdaní telesných pozostatkov.

(3) Exhumáciu telesných pozostatkov podľa odseku 1 uskutočňujú príslušné orgány štátov zmluvných strán. Náklady na exhumáciu, premiestnenie a opätovné pochovanie telesných pozostatkov uhrádza zmluvná strana, ktorá o to požiada.

(4) Exhumácia a opätovné pochovanie sa uskutočňuje spravidla za účasti zástupcov príslušných orgánov štátov zmluvných strán.

Článok 5

Náklady

(1) Každá zmluvná strana uhrádza náklady na úpravu a starostlivosť o vojnové hroby a vojnové pamätníky na území svojho štátu.

(2) Každá zmluvná strana môže na vlastné náklady vykonávať úpravu a starostlivosť o svoje vojnové hroby a vojnové pamätníky na území štátu druhej zmluvnej strany. Tieto práce sa vykonávajú len so súhlasom druhej zmluvnej strany.

(3) Príslušné orgány štátov zmluvných strán si môžu v jednotlivých prípadoch písomne dohodnúť odlišný spôsob úhrady nákladov na úpravu a starostlivosť o vojnové hroby a vojnové pamätníky.

Článok 6

Colné otázky

Tovar akéhokoľvek druhu dovezený na účely vykonania prác vyplývajúcich z tejto dohody na území štátu druhej zmluvnej strany prepustia colné orgány tejto zmluvnej strany na základe platných vnútroštátnych právnych predpisov.

Článok 7

Vykonávanie dohody

(1) Orgánmi príslušnými na vykonávanie tejto dohody sú v Slovenskej republike Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky a v Rumunsku Národný úrad pre uctievanie vojnových hrdinov. Zmluvné strany sa vzájomne informujú diplomatickou cestou o prípadných zmenách príslušných orgánov.

(2) Zmluvné strany zriaďujú spoločnú medzivládnu komisiu pre starostlivosť o vojnové hroby za účelom koordinácie činností týkajúcich sa vykonávania tejto dohody a riešenia otázok, ktoré si vyžadujú spoločný postup; jej zloženie si oznámia diplomatickou cestou.

(3) Každá zmluvná strana dodržiava pri vykonávaní tejto dohody právne predpisy štátu druhej zmluvnej strany, na území ktorého sa nachádzajú jej vojnové hroby a vojnové pamätníky a rešpektuje jeho národné, náboženské a iné tradície.

Článok 8

Riešenie sporov

Akokoľvek spory vzniknuté pri vykonávaní tejto dohody zmluvné strany riešia vzájomným rokovaním alebo diplomatickou cestou.

Článok 9

Záverečné ustanovenia

(1) Táto dohoda nadobudne platnosť dňom doručenia neskoršej diplomatickej nóty, ktorou si zmluvné strany oznamujú splnenie vnútroštátnych podmienok potrebných pre nadobudnutie platnosti dohody.

(2) Dohodu možno meniť písomne po vzájomnej dohode oboch zmluvných strán. Zmeny nadobudnú platnosť podľa postupu uvedeného v odseku 1.

(3) Táto dohoda sa uzatvára na dobu neurčitú. Každá zo zmluvných strán môže dohodu vypovedať písomnou nótou zaslanou druhej zmluvnej strane diplomatickou cestou. Platnosť dohody skončí po uplynutí piatich (5) mesiacov odo dňa doručenia takejto nóty.

Dané v BRATISLAVE dňa 30. 11. 2006 v dvoch pôvodných vyhotoveniach v rumunskom jazyku a slovenskom jazyku, pričom obe znenia majú rovnakú platnosť.

Za
vládu Rumunska

Za
vládu Slovenskej republiky

Pentru conformitate cu originalul

Director, Avrilescu,

Direcția Drept Internațional și Tratat